

PREHĽAD PRÁVNÝCH PREDPISOV

Zmena zákona o veterinárnej starostlivosti

Milé kolegyně, vážení kolegovia,

prvého septembra 2018 nadobudla účinnosť novela zákona o veterinárnej starostlivosti, ktorá prináša mnoho nových povinností, zmien, ale aj možností pre obce.

Novelou prichádza aj zásadná zmena v právnom postavení zvierat ako živých tvorov, ktoré boli doteraz z hľadiska práva iba vecami.

Viac informácií ponúkame v aktuálnom vydaní Komunálneho spravodajcu, pričom súčasťou materiálu je aj Vzor oznámenia obce vo vzťahu k povinnostiam vlastníkov psov.

Michal Sýkora, predseda ZMOS

Predmet:

- Zmena zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti

I. Východiská

Od 1. 9.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 184/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej „zákon č. 184/2018 Z. z.“). Táto novela prináša mnoho nových povinností, zmien, ale aj možností pre obce.

II. Teória a výklad

1.)

Okrem zásadných zmien a doplnení zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej v texte „zákon č. 39/2007 Z. z.“) nastáva aj **zásadná zmena v právnom postavení zvierat ako živých tvorov, ktoré boli doteraz z hľadiska práva iba vecami.**

Od 1.9.2018 zákon č. 184/2018 Z. z. novelizuje aj ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Je to veľký posun k lepšiemu, čo sa týka ochrany zvierat a ich právneho postavenia.

Konkrétne novelizované ustanovenia Občianskeho zákonníka teda znejú:

§ 118 ods. 1: „Predmetom občianskoprávných vzťahov sú veci, živé zvieratá, a pokiaľ to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty.“

§ 119 ods. 3: „Živé zviera má osobitný význam a hodnotu ako živý tvor, ktorý je schopný vnímať vlastnými zmyslami a v občianskoprávných vzťahoch má osobitné postavenie. Na živé zviera sa vzťahujú ustanovenia o hnutelných veciach; to neplatí ak to odporuje povahe živého zvierata ako živého tvora.“

2.)

V súvislosti so zavedením **povinnosti trvalého označenia psa pre vlastníkov psov podľa § 19 ods. 9** zákona č. 39/2007 Z. z. je potrebné spomenúť viacero nových s tým súvisiacich povinností pre obce.

Podľa § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z.: „**Vlastník psa je povinný zabezpečiť trvalé označenie psa chovaného na území Slovenskej republiky transpondérom, ktorý spĺňa technické požiadavky podľa osobitného predpisu, pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v centrálnom registri spoločenských zvierat.**“

Podľa prechodných ustanovení §54g ods.2 zákona č. 39/2007 Z. z.: „**Vlastník psa narodeného do 31. augusta 2018 je povinný zabezpečiť označenie psa podľa § 19 ods. 9 najneskôr do 31. októbra 2019; to sa nevzťahuje na psa narodeného do 31. augusta 2018, ktorý sa uvádza na trh, prevádza do vlastníctva alebo drží inej osoby, umiestňuje sa do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá.**“

Vlastník psa narodeného do 31. augusta 2018 má na splnenie povinnosti trvalo označiť psa podľa § 19 ods. 9 určené prechodné obdobie do 31.októbra 2019. Toto prechodné obdobie do 31.októbra 2019 neplatí pre vlastníka psa narodeného do 31. augusta 2018 ak sa pes:

- uvádza na trh,
- prevádza do vlastníctva alebo drží inej osoby,
- umiestňuje sa do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá.

Obciam vznikajú v súvislosti so zavedením povinnosti trvalého označenia psa nasledovné povinnosti:

a.) **povinnosť obce oznámiť vlastníkom psov povinnosť zabezpečiť trvalé označenia psa**

Podľa § 19 ods. 11: „**Obec oznamuje vlastníkom psov spôsobom v obci obvyklým povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa podľa odseku 9.**“

b.) **povinnosť obce trvale označiť psa, ak vlastník uhradil pokutu za nesplnenie svojej povinnosti**

Podľa § 19 ods. 10: „**Ak bola vlastníkovi psa uložená pokuta podľa § 48 ods. 1, uhradením pokuty prechádza povinnosť zabezpečiť trvalé označenie psa podľa odseku 9 na obec.**“

Podľa § 48 ods. 1: „**Orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe pokutu 50 eur, ak nezabezpečí na svoje náklady trvalé označenie psa podľa § 19 ods. 9.**“

Podľa § 48 ods. 11: „**Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu, okrem pokuty uloženej podľa odseku 1, ktorá je príjmom rozpočtu obce, v ktorej má vlastník psa, ktorý pokutu uhradil, trvalý pobyt.**“

Podľa prechodných ustanovení §54g ods.6 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov platí : „**Pokutu podľa § 48 ods. 1 je možné uložiť vlastníkovi psa narodeného do 31. augusta 2018 až po uplynutí šiestich mesiacov od skončenia prechodného obdobia podľa odseku 2.**“

Pokutu za nesplnenie povinnosti trvale označiť psa možno uložiť vlastníkovi psa narodeného do 31. augusta 2018 až po uplynutí šiestich mesiacov od skončenia prechodného obdobia, ktoré trvá do 31. októbra 2019.

V súvislosti s § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. vzniká **súkromnému veterinárnemu lekárovi oznamovacia povinnosť voči obci.**

Podľa § 13 ods. 1 písm. h.) zákona č. 39/2007 Z. z.: „súkromný veterinárny lekár je povinný zadať do centrálného registra spoločenských zvierat údaje o identifikovanom psovi a jeho vlastníkovi do 24 hodín od identifikácie psa podľa § 19 ods. 9 alebo od oznámenia zmeny údajov, viesť o týchto údajoch písomnú evidenciu a predložiť ju na požiadanie orgánu veterinárnej správy **a oznámiť údaje o identifikovanom psovi a jeho vlastníkovi príslušnej obci.**“

3.)

Od 1. 9. 2018 je v § 16 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z. **výslovne upravená povinnosť súčinnosti obce, ak o to orgán veterinárnej správy, veterinárny inšpektor alebo úradný veterinárny lekár požiada.**

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 39/2007 Z. z.: „Príslušníci Policajného zboru, colné orgány a **obce sú povinné poskytnúť súčinnosť** pri opatreniach na obmedzenie uvádzania na trh alebo obchodu so zvieratami a produktmi z nich, krmivami, pri zákaze premiestňovania zvierat a osôb v oblasti kontaminovanej pôvodcom nákazlivej choroby alebo iným faktorom, ktorý môže predstavovať vážne nebezpečenstvo pre zdravie zvierat alebo zdravie ľudí, pri konaní podľa § 29a ods. 6 a pri vykonávaní opatrení podľa tohto zákona, **ak o to orgán veterinárnej správy, veterinárny inšpektor alebo úradný veterinárny lekár požiada.**“

4.)

Právna úprava týkajúca sa **túlavých zvierat** sa oproti pôvodnej právnej úprave mení vo viacerých smeroch :

- s účinnosťou od 1.9.2018 :

- vznikla nová povinnosť obce **prevziať túlavé zviera** od nálezcu **a zabezpečiť o neho starostlivosť** - § 22 ods.11 zákona č. 39/2007 Z. z.
- stanovila sa povinnosť pre obce **uzavrieť zmluvu s osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat**, ak obec nie je **osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat** - § 22 ods.10 zákona č. 39/2007 Z. z.
- **karanténna stanica alebo útulok** pre zvieratá **sú povinné o prevzatí zvieratá upovedomiť obec**, na území ktorej bolo zviera nájdené a zaregistrovať túlavé zviera do registra odchytených túlavých zvierat najneskôr nasledujúci deň po jeho prevzatí - § 22 ods.12 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
- **osoba schválená na odchyt túlavých zvierat nahlási obci**, na ktorej území bolo zviera odchytené **bezodkladne po odchyte túlavého zvieratá, zoznam odchytených túlavých zvierat a údaje o odchytených túlavých zvieratách.** - § 22 ods.13 zákona č. 39/2007 Z. z.

- s účinnosťou od 1.9.2019 vznikne register túlavých odchytených zvierat- § 6 ods. 2 písm. aw.) zákona č. 39/2007 Z. z.

- s účinnosťou od 31.10.2019 vznikne prechod vlastníctva zvieratá na obec, na území ktorej bolo zviera nájdené, ak sa vlastník odchyteného túlavého zvieratá neprihlási o zviera do troch mesiacov odo dňa umiestnenia zvieratá do karanténnej stanice alebo do útulku pre zvieratá - § 22 ods.17 zákona č. 39/2007 Z. z.

Podľa novej právnej úpravy § 22 zákona č. 39/2007 Z. z. platí :

§ 22 ods. 9: „Ministerstvo a obce zabezpečujú zriadenie alebo prevádzku karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá alebo sa podieľajú na prevádzke karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá.“

§ 22 ods. 10: „Obec je povinná **zabezpečiť odchyt túlavých zvierat** na území obce a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá **prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat**, ktorou je fyzická osoba - podnikateľ alebo právnická osoba, ktorej bolo vydané rozhodnutie o schválení na odchyt túlavých zvierat podľa § 6 ods. 2 písm. av). **Ak obec nie je osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat, je povinná uzavrieť zmluvu o odchyte túlavých zvierat s osobou schválenou na odchyt túlavých zvierat.**“

§ 22 ods.11: „Obec je povinná **prevziať túlavé zviera nájdené na území obce od nálezcu a umiestniť ho v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá. Obec zabezpečuje starostlivosť o túlavé zviera od okamihu jeho prevzatia a po tom, ako nadobudne vlastníctvo k zvieratú podľa odseku 17, môže aj bezodplatne previesť vlastníctvo zvieratá na karanténnu stanicu alebo útulok pre zvieratá.**“

§ 22 ods.12: „Ak nálezca odovzdá túlavé zviera priamo karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá, karanténna stanica alebo útulok pre zvieratá sú povinné o prevzatí zvieratá **upovedomiť obec**, na území ktorej bolo zviera nájdené a zaregistrovať túlavé zviera do **registra odchytených túlavých zvierat** najneskôr nasledujúci deň po jeho prevzatí.“

§ 22 ods.13: „Odchyt túlavých zvierat a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá môže vykonávať len osoba schválená na odchyt túlavých zvierat prostredníctvom odborne spôsobilej osoby vyškolenej podľa § 6 ods. 2 písm. a). **Osoba schválená na odchyt túlavých zvierat nahlási obci, na ktorej území bolo zviera odchytené bezodkladne po odchyte túlavého zvieratá, zoznam odchytených túlavých zvierat a údaje o odchytených túlavých zvieratách.** Ak osoba schválená na odchyt túlavých zvierat neprevádzkuje vlastnú karanténnu stanicu alebo útulok pre zvieratá, je povinná uzavrieť s karanténnou stanicou alebo útulkom pre zvieratá zmluvu o úschove odchytených túlavých zvierat.“

§ 22 ods. 17: „Ak sa vlastník odchyteného túlavého zvieratá **neprihlási o zviera do troch mesiacov odo dňa umiestnenia zvieratá do karanténnej stanice alebo do útulku pre zvieratá, dňom nasledujúcim po uplynutí tejto lehoty prechádza vlastníctvo zvieratá na obec, na území ktorej bolo zviera nájdené.**“ - **účinnosť od 31.10.2019**

Z dôvodovej správy k zákonu: „Odseky 9 až 16 ustanovujú ministerstvu a obciam povinnosť zabezpečovať prevádzku alebo sa podieľať na prevádzke karanténnych staníc a útulkov pre zvieratá. V súvislosti so zavedením nového systému odchyty túlavých zvierat a ich umiestňovania do karanténnych staníc a útulkov sa zavádza pojem osoby, ktorá bude po splnení stanovených podmienok týkajúcich sa zabezpečenia ochrany zvierat oprávnená odchyťovať túlavé zvieratá.

V porovnaní s platnou právnou úpravou sa táto povinnosť precizuje, keďže v aplikačnej praxi sa vykonávala nedôsledne. **Na tento účel sa ustanovila povinnosť pre obce uzavrieť zmluvu s podnikateľským subjektom schváleným na odchyt túlavých zvierat prostredníctvom osôb vyškolených na odchyt. Návrhom sa zároveň stanovuje lehota na prechod vlastníckych práv ku zvieratú na obec, ak sa oň vlastník neprihlási v trojmesačnej lehote.** Podľa platnej legislatívy by vlastníctvo k zvieratú prešlo na štát po roku od jeho umiestnenia v útulku pre zvieratá alebo karanténnej stanici, čo v prípade zvieratá ako „živej“ veci predkladateľ považuje za príliš dlhú dobu vzhľadom na potreby zvieratá ako vnímavej bytosti. **Návrh zákona teda upravuje postup nakladania so „živými nálezmi“ (stratené alebo opustené zvieratá) a to z dôvodu neexistencie špecializovanej právnej úpravy.**“

5.)

V ust. § 29 ods. 7 zákona č. 39/2007 Z. z. je určené, že **telo zvieratá usmrteného alebo uhynutého na komunikácii je povinný odstrániť správca komunikácie alebo užívateľ poľovného revíru.**

6.)

Nezákonné umiestnenie živočíšnych vedľajších produktov.

Podľa § 29a ods.1 zákona č. 39/2007 Z. z. **ten, kto zistí** na nehnuteľnosti **umiestnenie živočíšnych vedľajších produktov, ktoré je v rozpore s § 29 (ďalej len "nezákonné umiestnenie")**, môže túto skutočnosť **oznámiť** regionálnej veterinárnej a potravinovej správe alebo **obci**, na ktorej území sa táto nehnuteľnosť nachádza.

Podľa § 29a ods.2 zákona č. 39/2007 Z. z. **vlastník nehnuteľnosti, nájomca nehnuteľnosti alebo správca nehnuteľnosti je povinný bezodkladne** po zistení nezákonného umiestnenia **oznámiť túto skutočnosť regionálnej veterinárnej a potravinovej správe alebo obci**, na ktorej území sa táto nehnuteľnosť nachádza.

O oznámení umiestnenia živočíšnych vedľajších produktov, ktoré je v rozpore s § 29 **sa regionálna veterinárna a potravinová správa a obec navzájom informujú najneskôr do 48 hodín odo dňa oznámenia.**

Ak ide o nezákonné umiestnenie vo vodnom toku, na pobrežnom pozemku, v inundačnom území alebo v poľovnom revíri, je orgán, ktorý oznámenie prijal, povinný bezodkladne o uvedenej skutočnosti informovať orgán štátnej vodnej správy alebo užívateľa poľovného revíru.

Regionálna veterinárna a potravinová správa na základe oznámenia bezodkladne vykoná obhliadku nezákonného umiestnenia, vykoná potrebné záznamy na dokumentáciu nezákonného umiestnenia a zabezpečí odstránenie živočíšnych vedľajších produktov. Regionálna veterinárna a potravinová správa po odstránení živočíšnych vedľajších produktov začne konanie o určenie zodpovednej osoby za nezákonné umiestnenie, v ktorom zisťuje osobu zodpovednú za nezákonné umiestnenie. Ak sa v konaní o určenie zodpovednej osoby za nezákonné umiestnenie určí osoba zodpovedná za nezákonné umiestnenie, je povinná uhradiť regionálnej veterinárnej a potravinovej správe náklady vynaložené na odstránenie živočíšnych vedľajších produktov.

7.)

Ďalej podľa § 40a ods. 6 zákona č. 39/2007 Z. z. regionálna veterinárna a potravinová správa **oznamuje obci registráciu nového chovu hospodárskych zvierat.**

8.)

Novela zákona o veterinárnej starostlivosti tiež obciam prináša **možnosť prijať všeobecné záväzné nariadenia na úseku chovu zvierat.**

Túto novú možnosť prináša § 53 ods 2, ktorý znie: **„Obec môže ustanoviť všeobecne záväzným nariadením podrobnosti o územných podmienkach pre chov a držanie zvierat v obci.“**

Z dôvodovej správy k zákonu: „Návrh zákona dáva obciam možnosť ustanoviť všeobecne záväzným nariadením podrobnosti o chove zvierat na území obce, **avšak iba v oblasti územných podmienok (vzdialenosti chovného zariadenia alebo priestoru od susedných pozemkov resp. od hraničnej čiary ulice a pod.). Obce nemajú oprávnenie vstupovať do úpravy v oblasti zdravia a zvierat a ochrany zvierat, ktoré patria do kompetencie štátu a výkonu orgánov veterinárnej správy, pričom orgán veterinárnej správy musí vždy každý chov pred začatím činnosti zaregistrovať a ten musí byť pod jeho kontrolou.**“

III. Praktické návody a riešenia

Vzor oznámenia obce podľa § 19 ods.11 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov - obec oznamuje spôsobom v obci obvyklým.

Obec

Sp. zn.:/

V..... dňa

Obec v súlade s § 19 ods.11 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov

o z n a m u j e

vlastníkom psa/psov chovaného/chovaných na území Slovenskej republiky **povinnosť** :

- **zabezpečiť trvalé označenie psa/psov** podľa § 19 odseku 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov **transpondérom**, pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku
- a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v centrálnom registri spoločenských zvierat

Vlastník psa narodeného do 31. augusta 2018 je povinný zabezpečiť trvalé označenie psa podľa § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov v prechodnom období - najneskôr do 31. októbra 2019; to sa nevzťahuje na psa narodeného do 31. augusta 2018, ktorý sa uvádza na trh, prevádza do vlastníctva alebo držby inej osoby, umiestňuje sa do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá.

Podľa § 19 ods. 8 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov označiť zviera transpondérom môže len súkromný veterinárny lekár. Za trvalé označenie psa podľa §19 odseku 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je súkromný veterinárny lekár oprávnený požadovať úhradu najviac 10 eur, ktorú u psov narodených do 31. októbra 2019, vlastníkom ktorých je osoba v hmotnej núdzi alebo poberateľ minimálneho dôchodku, uhradí štát.

Podľa § 48 ods.1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe pokutu 50 eur, ak nezabezpečí na svoje náklady trvalé označenie psa podľa § 19 ods. 9.

Za obec:

Vydáva: ZDRUŽENIE MIEST A OBCÍ SLOVENSKA

Redakčná rada: Michal Sýkora, predseda • JUDr. Jozef Sotolář, podpredseda • PhDr. Michal Kaliňák, tajomník

www.zmos.sk, EV 5286/15